

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра конституційного і муніципального права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
АСПІРАНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
галузь знань: 08 Право
спеціальність: 081 Право
освітня програма: 081 Право
факультет юридичний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету
“28” серпня 2024 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Серьогін Віталій Олександрович д.ю.н., професор, професор
кафедри конституційного і муніципального права

Програму схвалено на засіданні кафедри конституційного і муніципального права

Протокол від “26 ” серпня 2024 року № 11

Завідувач кафедри

конституційного і муніципального права

Марк ВОРОНОВ

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми 081 Право

Гарант освітньої професійної програми

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від “28” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

юридичного факультету

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програму аспірантської практики складено відповідно до освітньо-наукової програми підготовки для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Під час практики аспіранти вчаться самостійно і творчо застосовувати теоретичні знання, через особистий досвід оволодівають уміннями й формують навички асистентсько-виховної і управлінської роботи.

Практика аспірантів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного і дію Наказом від 31.07.2023 р. № 924.

1. Опис аспірантської практики

1.1. Мета аспірантської практики – набуття аспірантами загальних і професійних компетентностей для подальшого використання їх у реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

1.2. Основні завдання аспірантської практики є формування таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

- ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;
- ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними;
- ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;
- ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень;
- ЗК05. Здатність вести наукову дискусію та спір, відстоювати власні погляди в максимально ефективній, переконливій, коректній і тактовній формі, інтелектуальна чесність і вміння працювати з критикою;
- СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей;
- СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій;
- СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих;
- СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності;
- СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації;

- СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права;
- СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання;
- СК08. Здатність до міжнародної науково-педагогічної мобільності.

1.3. Характеристика аспірантської практики:

Кількість кредитів: 5 Загальна кількість годин: 150

Нормативний модуль. Семестр: 4 Вид контролю: залік

1.4. Заплановані результати практики:

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, студенти мають досягти таких результатів навчання:

- ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі галузі конституційного та муніципального, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій;

- ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях;

- ПРН03. Застосовувати у фаховій або викладацькій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку конституційного і муніципального права;

- ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів;

ПРН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики;

ПРН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у викладацькій практиці;

ПРН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у викладацькій діяльності;

ПРН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін;

ПРН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах;

ПРН12. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики;

ПРН13. Використовувати практичний досвід прийняття виважених і обґрунтованих з точки зору правових вимог рішень як у стандартних, так і в нестандартних умовах юридичної діяльності;

ПРН14. Застосовувати на постійній основі деонтологічні правила і керівні принципи наукової та викладацької діяльності в галузі конституційного та муніципального права з урахуванням таких аспектів, як необхідність дотримання авторських прав, професійної таємниці та належних дослідницьких практик тощо;

ПРН15. Формулювати і вирішення завдань, які виникають під час науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань.

2. Зміст та організація проведення аспірантської практики

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики до посад, на яких може працювати випускник вищого навчального закладу – доктор філософії, відноситься посада викладача вищого навчального закладу. Реалізація виробничих функцій фахівця у навчальному процесі вищого закладу освіти вимагатиме від випускника відповідних теоретичних знань, практичних умінь і навичок.

Предметом аспірантської практики на кафедрі конституційного і муніципального права є чинне конституційне законодавство України про освіту, нормативні та методичні матеріали з організації навчального процесу, новітні методики проведення різних видів занять, правила і методики контролю і перевірки знань студентів.

Науковий фундамент проходження аспірантської практики складають методи формальної та діалектичної логік, системного аналізу, аксіоматичний та порівняльний методи. Інші методи можуть обиратись та застосовуватись за умови відсутності суперечності з названими.

Проходження аспірантської практики на кафедрі конституційного і муніципального права здійснюється у таких формах: одержання настанови, планування та облік науково-дослідної діяльності, виконання індивідуального дослідного завдання, попередній захист матеріалів практики, захист матеріалів практики.

Одержання настанови полягає в особистій присутності на груповій консультації, отриманні індивідуального завдання та постанові на облік у керівника групи практики.

Планування та облік науково-дослідної діяльності полягає в ознайомленні з хронологічним порядком та методологією розв'язання завдань, обґрунтуванні обраних порядку та методології, а також у ретельному вказуванні фактично здійснених дій.

Виконання індивідуального завдання полягає у розв'язанні індивідуальних завдань та підготовці матеріалів практики згідно з цими методичним рекомендаціями. Процес самостійної роботи по виконанню індивідуального завдання фіксується в щоденнику практики, організованість, адекватність та охайність ведення якого також підлягають оцінюванню.

Попередній захист матеріалів практики полягає у наданні на перевірку безпосередньому керівнику практики (керівнику групи практики) матеріалів практики. Оцінюванню підлягають якість розв'язання індивідуальних завдань, номенклатура та обсяг наданих матеріалів, правильність їх оформлення. Крім виконавського аспекту, керівник практики оцінює самостійність та організованість практиканта, плановірність, наукову обґрунтованість та творчу складову дослідної діяльності. За підсумками попереднього захисту матеріалів практики керівником практики складається письмовий відгук.

Захист матеріалів практики полягає у публічній доповіді про зміст та підсумки проходження аспірантської практики. Окрім вищевказаного оцінюванню підлягають навички усної професійної мови, аргументування та вміння вести дискусію.

Керівник практики може надавати індивідуальні консультації як безпосередньо так й в дистанційній формі. Консультування практиканта має сприяти його орієнтуванню в

масиві інформації, проте не може підміняти його самостійної роботи, а навпаки, повинно стимулювати вироблення ініціативності та навичок з самоорганізації.

Організаційна форма та методичні засоби поєднання теорії та практики:

- аспірантська практика на кафедрі конституційного і муніципального права орієнтована на ознайомлення з конкретними умовами сучасної професійної педагогічної діяльності;

- оволодіння необхідними методами, навичками та вміннями викладацької діяльності;

- при розв'язанні індивідуальних дослідних завдань належить звертатись до чинного законодавства в сфері освіти, документів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, присвячених регулюванню навчального процесу тощо.

Організаційні форми і методичні засоби контролю успішності студентів включають поточний самоконтроль за допомогою індивідуального плану проходження педагогічної практики та контроль який здійснює керівник практики; підсумковий контроль – у формі попереднього захисту та захисту матеріалів практики.

Результати захисту матеріалів практики оцінюються за двобальною («зараховано», «не зараховано») та стобальною національною шкалою, а також шкалою ECTS і вносяться в залікову відомість.

3. Вимоги до баз навчальної практики

Аспірантська практика студентів Університету проводиться на базах практики, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки фахівців. Базами практики можуть бути кафедри юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, зокрема, кафедра конституційного і муніципального права.

Керівником аспірантської практики юридичного факультету є декан юридичного факультету. Керівник практики від факультету:

- визначає бази проходження практики для аспірантів усіх форм навчання;
- перед початком практики контролює підготовленість баз практики;
- проводить загальні збори аспірантів, надає інформацію про попередні бази практик, передбачені для її проведення;

- подає попередню інформацію про кількість аспірантів, які проходять практику;

- розподіляє аспірантів по базах практики;

- ознайомлює керівника від бази практики з програмою практики й узгоджує її проходження;

- разом з керівником практики від бази практики забезпечує високий рівень та якість проведення практики згідно з програмою;

- разом з керівником практики проводить настановну конференцію та інструктаж про порядок проходження практики;

- надає базам список аспірантів, які направляться на практику;

- надає методичну допомогу керівникам практики;

- організовує та проводить загальні збори чи конференцію за результатами практики.

Безпосередніми керівниками аспірантської практики є викладачі кафедри конституційного і муніципального права юридичного факультету.

Керівник аспірантської практики від кафедри зобов'язаний:

- у співробітництві з керівником практики від навчального закладу організувати проходження практики;
- створити необхідні умови для виконання аспірантами програм практики;
- провести інструктаж практикантів щодо охорони праці та техніки безпеки і створити умови безпечної праці на кожному робочому місці;
- ознайомити аспірантів із організацією навчального процесу;
- здійснювати методичне керівництво з виконання аспірантами програми практики та індивідуального завдання, надавати їм всебічну допомогу;
- надати практикантам можливість користуватись кабінетами, бібліотекою, технічно та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- забезпечити облік виходу на практику аспірантів;
- про всі порушення дисципліни, внутрішнього розпорядку) повідомляти відповідальному за проходження практики від факультету;
- контролювати ведення щоденнику (Додаток 2), підготовку звіту;
- після закінчення практики дати оцінку-відгук виконаній аспірантами роботі, перевірити та затвердити звіт (Додаток 3).

У відгуку мають бути відображені результати виконання аспірантом програми практики та індивідуальних завдань, виявлені ним знання та організаторські здібності, участь у виконанні конкретних робіт, якість підготовленого звіту й виставлена підсумкова оцінка за практику.

Здобувачі вищої освіти третього рівня при проходженні аспірантської практики зобов'язані:

- своєчасно прибути на базу практики;
- вивчити програму практики;
- виконати в повному обсязі програму практики та індивідуальне завдання;
- нести відповідальність за виконану роботу, її результати, за довірені їм документи;
- суворо дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку по місцю проходження практики;
- вивчити правила охорони праці і техніки безпеки на робочих місцях і дотримуватися їх;
- ознайомитися з документацією кафедри і викладача навчального закладу (навчальним планом спеціальності, графіком навчального процесу, індивідуальним планом викладача, робочими програмами, календарним планом, планами занять та ін.);
- знати вимоги, що ставляться до заповнення документів;
- відвідувати заняття викладача, проведені ним протягом практики;
- спостерігати за діяльністю викладача й фіксувати результати в щоденнику практики;
- проводити аналіз занять;
- надавати допомогу викладачу у розробці робочих програм з дисципліни; оформленні наочності, підготовці кейсів та іншого дидактичного матеріалу; перевірці залишкових знань, тестів, контрольних завдань студентів, у виконанні доручень кафедри; в організації позааудиторної роботи зі студентами;
- брати участь у засіданнях кафедри, методичної комісії та інших організаційних структур з питань педагогічної практики;

- виконувати інші завдання завідувача кафедрою та керівників практики;
- постійно вести щоденник встановленої форми, до якого записувати всі види самостійно виконаних робіт і щоденно й регулярно подавати його керівнику практики для ознайомлення і підпису;
- накопичувати необхідні практичні матеріали і вести написання звіту у відповідності до програми практики;
- по закінченню практики подати на кафедру звіт з практики для рецензування керівником практики;
- захистити звіт з практики у встановлений кафедрою термін.

4. Індивідуальні завдання з практики

Здобувачі вищої освіти третього рівня вивчають:

- законодавство про освіту, нормативні акти Міністерства освіти і науки України;
- нормативні та методичні матеріали з організації навчального процесу;
- порядок планування сучасної педагогічної роботи;
- новітні методики проведення різних видів занять (лекцій, семінарських і практичних занять, колоквиумів, круглих столів тощо);
- правила та методики контролю і перевірки знань студентів.

Вимоги до індивідуального завдання

1. Аспірант повинен скласти спільно з безпосереднім керівником план-графік проходження аспірантської практики (**Протягом I тижня для денної та заочної форми навчання**).

1. Ознайомитись з законодавством про вищу освіту, з нормативною базою організації навчального процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. (**Протягом I тижня для денної та заочної форми навчання**).

2. Вивчити та неухильно дотримуватися правил та норм технічної і протипожежної безпеки, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (**Протягом I тижня для денної та заочної форми навчання**).

3. Ознайомитись з кафедрою бази практики, з документацією на кафедрі (**Протягом I, II тижня для денної форми навчання, протягом I тижня для заочної форми навчання**).

4. Оформити та вести разом з безпосереднім керівником щоденник аспірантської практики (Додаток 2) (**Протягом всього періоду практики**).

5. Відвідувати заняття (лекційних, семінарських) провідних викладачів кафедри (факультету) (**Протягом всього періоду практики**).

6. Підготувати під керівництвом безпосереднього керівника практики текст та презентацію лекції з теми, запропонованої керівником практики (**Протягом II, III тижня для денної форми навчання, протягом II тижня для заочної форми навчання**).

7. Підготувати під керівництвом безпосереднього керівника практики розробку методичних рекомендацій до теми семінарського заняття з теми, запропонованої керівником практики (**Протягом II, III тижня для денної форми навчання, протягом I, II тижня для заочної форми навчання**).

8. Підготувати за дорученням безпосереднього керівника практики відповідні тестові завдання (100 тестів) з теми, запропонованої керівником практики (**Протягом II,**

III тижня для денної форми навчання, протягом I, II тижня для заочної форми навчання).

9. Скласти список використаних джерел (нормативних актів та літератури, що розглядалась у період практики та використовувалась у навчальному процесі, інших матеріалів про вивчення та впровадження передового досвіду організації навчального процесу) згідно з ДСТУ 8302:2015. Мінімальна кількість використаних джерел – 50 найменувань. **(Протягом II, III тижня для денної форми навчання, протягом I, II тижня для заочної форми навчання).**

10. Підготувати звіт з аспірантської практики *(Додаток 3)* **(Протягом IV тижня для денної форми навчання, протягом II тижня для заочної форми навчання).**

11. Отримати від безпосереднього керівника відгук про проходження аспірантської практики **(Протягом IV тижня для денної форми навчання, протягом II тижня для заочної форми навчання).**

12. Оформити та підготувати до захисту усі матеріали аспірантської практики **(Протягом IV тижня для денної форми навчання, протягом II тижня для заочної форми навчання)..**

5. Вимоги до звіту аспірантської практики

Після закінчення терміну аспірантської практики студенти звітують про виконання програми й індивідуального завдання.

Загальна форма звітності аспіранта про практику - письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосереднім керівником практики. Звіт має містити відомості про виконання аспірантом усіх розділів програми практики й індивідуального завдання.

Зміст звітних матеріалів педагогічної практики юридичного факультету. **За підсумками практики аспірант складає:**

- письмовий звіт (Додаток 2), підшитий і пронумерований;
- відгук (підписаний безпосереднім керівником практики);
- щоденник практики (Додаток 1);
- матеріали практики:
  - а) текст та презентацію лекції з теми, запропонованої керівником практики;
  - б) розробку методичних рекомендацій до теми семінарського заняття з теми, запропонованої керівником практики;
  - в) тестові завдання (100 тестів) з теми, запропонованої керівником практики ;
  - г) список використаних джерел (не менше 50 джерел).

Звіт має бути підписаний аспірантом, підписаний та оцінений безпосереднім керівником практики, керівником практики від факультету.

6. Підбиття підсумків педагогічної практики

Захист матеріалів практики полягає у публічній доповіді про зміст та підсумки проходження педагогічної практики. Окрім вищевказаного оцінюванню підлягають навички усної професійної мови, аргументування та вміння вести дискусію. Захист практики проводиться в усній формі у заздалегідь визначений день. Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану студента.

7. Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

Оцінювання здійснюється за національною шкалою. Залікові відомості з практики викладач підписує та здає особисто в деканат. При оцінюванні практики враховується виконання звіту, ведення щоденника, виконання індивідуального завдання.

Особлива увага приділяється ставленню практиканта до роботи, його самостійності, вмінню робити висновки та рекомендації.

Аспіранту, який не приступив до практики своєчасно з поважних причин призначається проходження практики в інший період (відповідно до індивідуального графіку).

Підсумки проведення аспірантської практики обговорюються на засіданні кафедри.

А. Номенклатура матеріалів практики:

1. Звіт про аспірантську практику.
2. Відгук керівника практики.
3. Щоденник практики.
4. Матеріали педагогічної практики відповідно до цієї програми.

Б. Зміст та якість науково-дослідної діяльності, зокрема:

- достатність та обґрунтованість обрання методів дослідження;
- відсутність помилок у застосуванні дослідницьких методів;
- рівень представлених методичних матеріалів;
- самостійність дослідження.

В. Додержання вимог щодо складання документів (відповідність змісту назви, правильність реквізитів, грамотність, охайність).

Г. Організованість та планованість у виконанні науково-дослідницької роботи.

Д. Вміння доповідати, аргументувати, вести публічну дискусію під час повідомлення аспіранта про свою роботу на практиці й обґрунтованість відповіді на запитання.

Ж. Ініціативність та творчий підхід при виконанні індивідуального завдання.

Оцінка **«не зараховано»** – якщо аспірант припустився грубої помилки при проходженні практики, зокрема не дотримав хоча б однієї вимоги критеріїв груп А, Б, чи повністю не здатний продемонструвати якості з критеріїв груп В, Г, Д.

Оцінка **«зараховано»** – коли аспірант дотримав повністю вимоги з груп А, Б та в певній мірі продемонстрував якості з груп В-Ж, у тому числі:

91-100 – усі критерії дотримано повністю на високому рівні;

90 – дотримано на високому рівні усі критерії, за виключенням творчого підходу.

80-89 – повністю дотримано критерії А, Б, критерії В, Г, Д дотримано на високому рівні, критерій Ж не дотримано.

70-79 – повністю дотримано критерії А та Б, критерії В, Г, Д дотримано на середньому рівні, критерій Ж не дотримано, або дотримано на низькому рівні.

60-69 – повністю дотримано критерії А та Б, критерій В дотримано на середньому або високому рівні, критерії Г, Д дотримано на низькому рівні, критерій Ж не дотримано, або дотримано на низькому рівні.

50-59 – повністю дотримано критерії А та Б, критерій В дотримано в цілому (без грубих помилок), критерії Г, Д дотримано на низькому рівні, критерій Ж не дотримано, або дотримано на низькому рівні.

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою:

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
60–69	
50–59	
1–49	не зараховано

9. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : від 28 червня 1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Tex>
2. Конвенція право захист прав людини і основоположних свобод від 1950 р. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042
4. Міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права від 16 грудня 1966 р. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_042
5. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-18. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-19. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
7. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного і дію Наказом від 31.07.2023 р. № 924. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/02.08.2023/081-pravo-dok.filosofiyi-924-31.07.2023.pdf>

Документи Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна:

1. Кодекс цінностей Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. URL : https://karazin.ua/storage/documents/322_kmp5KTJ6sbiEsjMzjoRIhdmG7.pdf
2. Положення про організацію освітнього процесу від 16 серпня 2023 р. URL : <https://karazin.ua/documents/>
3. Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. URL : https://karazin.ua/storage/documents/247_2ZoanRrGBoFlawpy9h32OcT0H.pdf
4. Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. URL : https://karazin.ua/documents/page-4/?search=1&type=pollozhyennya&theme=&s=&date_from=&date_to=
5. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. URL : https://karazin.ua/storage/documents/242_WY00XnyGRCKKoqZbPweutjx2D.pdf

6. Положення Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна про студентське самоврядування. URL : https://karazin.ua/storage/documents/560_SNUSw9qlbRrISO6DFXcwdhaOy.pdf

7. Положення про організацію інклюзивного навчання у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. URL : https://karazin.ua/storage/documents/559_FORPl3OgqGFoYM0AgcvKULLIz.pdf

Додаток 1

«Затверджую»

Завідувач кафедру
“ _____ ” _____ 20__ р.

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Аспіранта _____ групи, _____ курсу юридичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики

_____
(посада, П.І.Б.)

Початок практики _____

Завершення практики _____

Індивідуальне завдання:

Календарний план практики:

№ з/п	Зміст робіт	Строк виконання	Позначка про виконання

Керівник практики від кафедри
(посада, П.І.Б., підпис)

Додаток 3

Міністерство освіти і науки України Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна
юридичний факультет

ЗВІТ

про аспірантську практику на кафедрі _____
юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

з “ _ ” _____ 20__ р. до “ _ ” _____ 20__ р.

аспіранта (ки) _____ курсу,
_____ групи
П.І.Б.

Керівник практики від кафедри:
посада, П.І.Б.

_____
(підпис)

Харків 2024 р.

Виконання програми практики та календарного плану

1. Строк практики _____
2. Своєчасність виконання графіків _____
3. Самостійність виконання програми _____

Виконання індивідуального плану практики

1. Зміст, перелік та аналіз виконаних робіт за період практики _____
 _____
 _____
2. Перелік матеріалів практики, які самостійно підготував практикант _____
 _____
 _____
 _____
 _____
3. Якість виконаних робіт та підготовлених матеріалів _____
 _____
 _____
 _____

Умови практики

1. Забезпечення необхідних умов праці для виконання програми практики _____
2. Проведення з аспірантами інструктажів з охорони праці, протипожежної безпеки, вимог промислової санітарії _____
3. Дотримання аспірантами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку ХНУ імені В.Н. Каразіна _____
4. Рівень здійснення контролю і керівництво практикою _____

Оцінка результатів асистентської практики

1. Загальна характеристика особистих якостей аспіранта-практиканта. Його ставлення до виконання завдань безпосереднього керівника практики _____
 _____
 _____
2. Професійні якості та знання аспіранта-практиканта, отримані результати _____

---

3. Загальна оцінка практики_____

4. Зауваження та рекомендації керівника бази практики щодо удосконалення практики студентів та усунення можливих недоліків_____

Засвідчує безпосередній керівник практики (посада, підпис, П.І.Б.)